

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Praktiska Gymnasiet Kristianstad i
Kristianstads kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att senast den **2 september 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristerna avhjälpas på annat sätt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. (16 kap. 3 § skollagen; 4 kap. 7 och 23 §§ gymnasieförordningen)
- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att eleverna på yrkesprogram ges en reell möjlighet att, inom ramen för sin utbildning, läsa de kurser som krävs för att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå.
- Se till att elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. I detta ingår att se till att utbildningen planeras så att syftet med elevens program kan uppnås.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I detta ingår att samtliga kompetenser som enligt skollagen ska ingå i elevhälsan genomför förebyggande och hälsofrämjande insatser utifrån de behov som finns på skolan.
- Se till att skolbiblioteket används i undervisningen för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. I detta ingår att se till att det utbud av bland annat böcker och tidningar, som finns i skolbiblioteket är anpassat till elevernas intressen och programval.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Praktiska Kristianstad har flera brister. Utredningen visar att eleverna på yrkesprogram inte ges en reell möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskola. Det framgår även av utredningen att elever på introduktionsprogram inte får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. Skolinspektionen bedömer vidare att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Slutligen bedömer Skolinspektionen att skolbiblioteket inte används i undervisningen.

Föreläggande**Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)***Grundläggande behörighet***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att elever vid Praktiska Kristianstad inte ges en reell möjlighet att studera kurser som ger grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundläggande nivå. Utredningen visar att det finns schemakrockar för de elever som önskar läsa kurser som ger grundläggande behörighet eftersom undervisningen i dessa kurser sker på samma tid som eleverna enligt schema ska vara på APL.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att gymnasieskolans yrkesprogram ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning. Alla elever på yrkesprogram ska inom ramen för sin gymnasieutbildning ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Enligt gymnasieförordningen har elever inom ramen för individuellt val rätt att läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå om elever går ett yrkesprogram. Vidare framgår det av gymnasieförordningen att en elev på ett yrkesprogram i gymnasieskolan utan särskilt beslut har rätt att som utökat program läsa de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå.

Skolinspektionens utredning

Lärlingselever säger att lektionerna i de kurser som ger grundläggande behörighet till högskolan är schemalagda på samma tid som eleverna har APL. Elever som läser dessa kurser säger att de får mindre APL än sina klasskamrater eftersom de måste välja mellan att gå på lektionerna eller att vara på sin APL på grund av att dessa krockar i schemat.

Lärare uppger i intervju att elever som läser kurser som ger grundläggande behörighet till högskola måste välja mellan APL eller att gå på lektionerna i dessa kurser eftersom lektionerna är schemalagda samtidigt som eleverna har APL.

Rektorn säger att lärlingselever som läser kurser som grundläggande behörighet har en halvdags mindre APL i veckan på grund av schemakrock.

*Planering av utbildningen på introduktionsprogram***Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att elever på introduktionsprogrammet programinriktat val inte får en utbildning som är planerad så att elever förbereds för studier eller arbete. Utredningen visar att det finns elever på programinriktat val som endast läser gymnasiekurser och inte kurser i de grundskoleämnena som de saknar för att nå behörighet till nationellt program. Därmed sker utbildningen för dessa elever inte i enlighet med dess syfte, eftersom utbildningen inte är planerad så att dessa elever så snart som möjligt kan antas till det nationella program som utbildningen inriktas mot. Utbildningen har inte heller det innehåll som författningarna kräver eftersom programinriktat val ska innehålla de grundskoleämnena som en elev inte har godkända betyg i och som krävs för att eleverna ska bli behöriga till nationellt program.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att syftet med utbildningen på introduktionsprogram programinriktat val är att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet. Vidare framgår det av skollagen att programinriktat val står öppet för ungdomar som inte har alla de godkända betyg som krävs för behörighet till ett visst nationellt program enligt 16 kap. 30 eller 31 §, men från grundskolan har godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk och i engelska eller matematik samt i minst fyra andra ämnen, eller i engelska och matematik samt i minst tre andra ämnen.

Enligt gymnasieförordningen 6 kap. 4 § ska programinriktat val innehålla de grundskoleämnena som en elev inte har godkända betyg i och som krävs för att eleven ska bli behörig till ett nationellt program. Vidare ska programinriktat val innehålla kurser som ingår i det nationella program som utbildningen är inriktad mot.

Skolinspektionens utredning

I Skolinspektionens genomgång av redovisade individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram programinriktat val inför tillsyn framgår att flera elever, som går år 2, har under år 1 studerat kurser i grundskoleämnena engelska eller matematik och fått F på kurserna. Dessa elever läser under år 2 inte kurser i dessa grundskoleämnen som de fortfarande inte har godkända betyg i. Det framgår vidare att en elev, som går år 2, har studerat engelska 5 på gymnasial nivå i år 1 och först i år två kommer eleven att läsa kursen i grundskoleämnet engelska. Slutligen framgår det att en elev, som går år 1, studerar kurser i matematik, engelska och svenska på gymnasial nivå. Enligt elevens individuella studieplan läser eleven inga kurser i grundskoleämnena och det framgår inte heller om, och i så fall vilka, grundskoleämnena som eleven saknar godkända betyg i.

Lärare uppger i intervju att de inte vet varför elever som studerar introduktionsprogram programinriktat val och som fått F i slutbetyg i grundskoleämnena i år 1 inte läser kursen även i år 2. Någon lärare uppger att det kan bero på att elever tackat nej till att läsa grundskoleämnena. Yrkeslärare uppger att de i egenskap av mentorer ansvarar för att gå igenom elevernas individuella studieplaner.

I intervju uppger studie- och yrkesvägledare (SYV) att hen varken medverkar vid inskrivning av eller vid studieplanering för elever på introduktionsprogram eftersom SYV arbetar så få timmar på skolan. Vidare uppger SYV att hen inte är med vid upprättande av individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram. SYV säger att hen går igenom avgångselevernas individuella studieplaner en gång i år 3. SYV säger att hen vid detta tillfälle markerar saker som behöver rättas till i studieplanerna men att hen inte har möjlighet att följa upp om det blir gjort.

Rektorn säger att de individuella studieplaner för elever på introduktionsprogram som redovisats till Skolinspektionen inför tillsyn ser konstiga ut och att hen inte kan förklara varför studieplanerna ser ut som de gör. På frågan om syftet med introduktionsprogrammet programinriktat val kan uppnås för elever som inte läser de grundskoleämnena som de saknar godkänt betyg i svarar rektorn nej. Rektorn säger att det är bra att det kommer fram och att lärare kanske inte har den kompetens som behövs för att gå igenom de individuella studieplanerna. Rektorn säger vidare att lärare inte ges stöd från studie- och yrkesvägledaren när det gäller att gå igenom studieplaneringen och kontrollera att studieplanerna stämmer men att de i framtiden kommer att diskutera frågan på arbetsplatsträffar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kristianstad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Praktiska Kristianstad inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Utredningen visar att det arbete som elevhälsans kompetenser genomför främst är åtgärdande och sker på individnivå.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för eleverna ibland annat gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot målen ska stödjas.

Skolinspektionens utredning

Elever säger att de har svårt att träffa elevhälsans kompetenser eftersom elevhälsan är på skolan de dagar eleverna har APL. Elever säger att de endast träffat elevhälsan på gruppnivå när elevhälsan var ute och presenterade sig i klasserna. Vidare säger elever att elevhälsan medverkat i en temadag föregående termin. Elever kan inte ge något annat exempel på förebyggande eller hälsofrämjande insatser som elevhälsan gjort i elevgrupper eller klasser.

Lärare säger i intervju att elevhälsan inte har gjort några insatser med eleverna i grupp eller i klassen utan att elevhälsan bara jobbar enskilt med eleverna. Lärare säger att elevhälsan inte har så mycket tid och att elevhälsan mest jobbar med individärenden.

I intervju säger elevhälsans representanter att de träffar eleverna individuellt och arbetar bland annat med utredningar av elevers behov av stöd. Elevhälsan säger att de vid varje elevhälsomöte har en diskussionspunkt som handlar om förebyggande insatser och att denna diskussionspunkt behandlat planering av kommande temadag. Elevhälsans representanter kan vid intervjun inte ge några andra exempel på förebyggande eller hälsofrämjande insatser som elevhälsan gör eller ansvarat för. Specialpedagogen säger att hen använder större delen av sin tid till åtgärdande insatser på individnivå. Kurator uppger att hen, utöver planering av temadagen som sker en gång per termin, nästan enbart arbetar med individärenden den tiden hon tjänstgör på skolan.

Rektorn säger att elevhälsan inte har gjort något förebyggande eller hälsofrämjande arbete med eleverna eftersom de inte hinner med det i sina tjänster. Vidare uppger rektorn att elevhälsans arbete utvärderas i medarbetarsamtal. Elevhälsans arbete ingår inte i skolans kvalitetsrapport, säger rektorn.

Skolbiblioteket används inte i undervisningen

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolbiblioteket inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Utredningen visar att även om det finns ett rum med böcker så används inte skolans bibliotek i undervisningen.

Rättslig reglering

Av skollagen att eleverna i gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Av läroplan för gymnasieskolan framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen och för att stärka elevernas språkliga och digitala kompetens.

Skolinspektionens utredning

Elever säger i intervju att de en gång, i ett ämne, lånat en bok men att skolbiblioteket i övrigt inte används i undervisningen. Eleverna säger att de inte lånar böcker i biblioteket och att ingen på skolan frågat dem om vilka böcker eller tidningar de skulle vilja ha i biblioteket. Vidare uppger elever att deras lärare inte tagit med dem på besök till något annat bibliotek.

Lärare säger att de inte använder skolbiblioteket i undervisningen och uppger vidare att de inte har tagit med eleverna till något annat bibliotek. En lärare uppger att hen en gång hänvisat elever som varit blivit klara med övriga uppgifter snabbt till skolans bibliotek för att låna en bok.

Rektor säger i intervju att hen gett lärarna i uppgift att använda biblioteket i undervisningen men att rektorn inte följt upp om detta gjorts. Förra läsåret åkte en lärare med sina elever till stadsbiblioteket säger rektorn. Vidare uppger rektorn att lärarna inte använder skolans bibliotek så mycket.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom huvudmannens verksamhet vid Praktiska Kristianstad inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som finns för verksamheten, finner Skolinspektionen skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd. Bedömningen görs mot bakgrund av det som framkommit vid intervjuer i samband med Skolinspektionens tillsynsbesök. Skolinspektionen vill i detta sammanhang påpeka att det i åtgärdsprogram tydligt ska anges vilka insatser som ska ges till elever i behov av särskilt stöd. Vidare vill Skolinspektionen påpeka att anpassad studiegång inte är en särskild stödåtgärd för elever i gymnasieskolan.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Mats Lundqvist

Enhetschef
Signerat av: Mats Lundqvist

X Linda Lantz

Föredragande
Signerat av: Linda Lantz

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Praktiska Gymnasiet Kristianstad

Fakta om Praktiska Gymnasiet Kristianstad

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Praktiska Sverige AB under våren 2019. Praktiska Gymnasiet Kristianstad besöktes av Skolinspektionen mellan den 12 februari 2019 och den 14 februari 2019.

Praktiska gymnasiet Kristianstad leds av en rektor och har vid tillsynstillfället totalt 111 inskrivna elever. Av dessa elever studerar 61 nationella yrkesprogram; bygg- och anläggningsprogrammet, naturbruksprogrammet, hantverksprogrammet, handel- och administrationsprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet och VVS och fastighetsprogrammet. Antal elever på introduktionsprogram är 50, som antingen studerar programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion.

Måluppfyllelse

Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever (betygsatta i 2500 poäng) är 12,1 läsåret 2017/2018. Uppgifter om andelen elever som slutfört med gymnasieexamen inom tre år saknas på grund av ett för litet elevantal.

Av Skolverkets statistik för läsåret 2017/2018 framgår vidare att andelen heltidstjänstgörande lärare med pedagogisk högskoleexamen är 37,6 %.

Enligt Skolverkets statistik från vårterminen 2018 har 40 % av eleverna i Ma 1a högre slutbetyg i kursen i jämförelse med provbetyget på nationella ämnesprovet. I Svenska 1 har 31 % av eleverna högre kursbetyg i jämförelse med provbetyget på nationella ämnesprovet.

Skolenheten saknar resultat i Skolinspektionens senaste skolenkät både för personal och elever på grund av för låg svarsfrekvens.

Enligt Skolverkets statistik från år 2017 är andel elever med utländsk bakgrund 43 % och andel elever med eftergymnasialt utbildade föräldrar är 24 %. Andel elever per lärare är enligt samma källa 10,8.